Commissie AZM
Agendapunt 7.2 Ontwerpbesluit weerbaarheidsprogramma gemeente Kerkrade

Vragen Lokaal Alternatief

Welke gemeentes zijn ook al bezig met een weerbaarheidsprogramma?
De brief die op 6 december 2024 is verzonden door de nationaal coordinator terrorismebestrijding en veiligheid was gericht aan alle burgemeesters en aan alle veiligheidsregio's van Nederland. Hierop zijn alle gemeenten in Nederland, als ook alle veiligheidsregio's onder coördinatie van het Veiligheidsberaad en de Vereniging Nederlandse Gemeenten gestart om tot beleid en een uitvoeringsprogramma te komen. Dit heeft geleid tot de handreiking weerbaarheid en veerkracht op lokaal niveau die reeds verzonden is aan alle gemeenteraden van Nederland. Deze handreiking dient bij te dragen tot een minimale en uniforme basis van weerbaarheid bij alle gemeenten. Hierbij wordt geadviseerd om de crisis- en rampenbestrijding en het bedrijfscontinuïteitsmanagement te betrekken. Het staat gemeenten vrij om de wijze van aanpak (bijvoorbeeld programmatisch of projectmatig) zelf te bepalen. Voor een dergelijke complexe en organisatie brede aanpak wordt een programmatische aanpak bevolen, waarvoor de gemeente Kerkrade kiest.
In Zuid- Limburg zijn alle gemeenten reeds gestart met de weerbaarheidsopgave, waarbij de thema's als verhogen weerbaarheid en veerkracht van burgers, noodsteunpunten en versterken bedrijfscontinuïteit bij de meeste gemeenten zijn geprioriteerd en zijn er ook investeringsbudgetten beschikbaar gesteld.

In welke fase zijn deze gemeentes in hun voorbereiding?
Strategie, beleidsbepaling en uitvoering zijn bij gemeenten naast elkaar opgestart vanwege de impact, urgentie en noodzaak van de weerbaarheidsopgave. De Rijksoverheid is bezig om een beleidskader, met bijpassende wet- en regelgeving en investeringsprogramma op te stellen. De meeste gemeenten zijn, conform de oproep van de NCTV en het kabinet, reeds gestart met invulling te geven aan de weerbaarheidsopgave. Hierbij zijn meerdere gemeenten gestart om een lokaal kader op te stellen alsmede invulling te geven aan urgente uitvoeringsopgaves zoals de noodsteunpunten.

In welke vorm zijn de enquêtes in het kader van Burgerparticipatie uitgevoerd?
Bijlage X Peiling resultaten weerbaarheid gemeente Kerkrade is bijgevoegd voor een volledige weergave van de gehouden peiling en gedetailleerde uitkomsten.

Om het huidige weerbaarheidsniveau binnen Kerkrade te meten, is een peiling uitgevoerd. Voor de inhoud van de vragenlijst is onder meer gekeken naar bestaande onderzoeken, zoals de Risico- en Crisisbarometer (NCTV), Onderzoek naar weerbaarheidsgedragingen (NCTV, D&B), en onderzoek van het Rode Kruis. Het doel van de peiling is een quickscan voor de huidige situatie, om enig inzicht te krijgen in de huidige situatie. Deze meting richtte zich op thema's als zelfredzaamheid, voorbereiding, communicatie en vertrouwen in de overheid.
Het betreft echter een peiling, geen volledig statistisch onderzoek. Dit heeft implicaties voor de representativiteit en de generaliseerbaarheid. De meest kwetsbare groepen zullen daardoor ondervertegenwoordigd zijn in de peilingresultaten. Daarom is tevens geïnventariseerd wat de omvang van de kwetsbare groepen binnen Kerkrade is. Van deze inwoners kan sowieso gesteld worden dat het weerbaarheidsniveau laag zal zijn. De peilingresultaten moeten vooral geïnterpreteerd worden voor de situatie van "gemiddelde" Kerkradenaar.

Peiling: weerbaarheid "gemiddelde" inwoner
De peiling is uitgevoerd tussen 14 en 29 april 2025 via Gemeentepeiler. In totaal hebben 552 leden van het panel deelgenomen. Dat is ruim voldoende voor 95% betrouwbaarheid. De belangrijkste resultaten worden hieronder toegelicht.

Welke vragen zijn gesteld in het kader van Burgerparticipatie?

Zie bijlage X Peilingresultaten weerbaarheid Kerkrade

Hoeveel enquêtes zijn daadwerkelijk beantwoord?
552

Wat was de uitkomst van de antwoorden?

- Een grote meerderheid (91%) van de respondenten maakt zich wel eens of regelmatig zorgen over de huidige situatie in de wereld.
- De helft van de respondenten voelt zich redelijk tot heel goed voorbereid op noodsituaties. Ongeveer de helft van de respondenten heeft ook al (deels) een noodpakket in huis. Slechts 20% van de respondenten heeft ooit een noodplan opgesteld.
- Ongeveer een derde denkt minder dan 3 dagen (of zelfs minder dan 1 dag) te kunnen overleven in noodsituaties zonder externe hulp.
- 80% van de respondenten geeft aan mensen in hun omgeving te hebben die kunnen helpen in een noodsituatie. Zelfredzaamheid en samenredzaamheid.
- Een grote meerderheid (89%) geeft aan informatie over noodsituaties en crisisbeheersing via traditionele nieuwsmedia (tv, krant, radio) te verkrijgen. Ook sociale media, de website van de gemeente en familie/vrienden zijn bronnen van informatie.
- Aan de andere kant weet bijna driekwart van de respondenten niet wat zij van een gemeente kunnen verwachten in noodsituaties.